
Podporné opatrenia pre žiakov cudzincov

1. Zabezpečenie kurzu vyučovacieho jazyka školy alebo inej podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy

Popis opatrenia:

- Toto opatrenie (podľa § 145a ods. 2 písm. e) školského zákona) je určené pre žiakov, ktorých materinský jazyk sa líši od vyučovacieho jazyka školy, alebo ktorí majú ovládanie vyučovacieho jazyka (slovenského) pod úrovňou primeranou veku. (podporneopatrenia.minedu.sk)
- Cieľom je zlepšiť jazykové kompetencie týchto detí/žiakov tak, aby mohli úspešne pokračovať vo výchovno-vzdelávacom procese. (podporneopatrenia.minedu.sk)
- Podpora môže byť realizovaná formou jazykových kurzov, integrovanou prácou v rámci vyučovacích predmetov, použitím vizuálnych a didaktických pomôcok (obrázky, piktogramy, komunikačné karty, pracovné listy), diferencovaným a individuálnym prístupom. (podporneopatrenia.minedu.sk)

Prečo je vhodné pre žiakov cudzincov:

- Umožňuje postupné osvojenie si slovenčiny ako jazyka vyučovania, čo je kľúčové, ak dieťa alebo žiak prichádza zo zahraničia a nemá dostatočnú znalosť slovenského.
- Pomáha prekonať jazykovú bariéru, ktorá inak môže brániť porozumeniu učivu, zapojeniu sa do triednej komunity alebo plnohodnotnému vzdelávaniu.
- Vďaka vizuálnym a diferencovaným metódam zvyšuje pravdepodobnosť, že sa žiak zapojí aj bez perfektnej slovnej znalosti — čo je často základom inkluzívneho prístupu.

Odporúčané aspekty realizácie:

- Diagnostika úrovne ovládania slovenského jazyka (napr. pomocou vstupného testu). (podporneopatrenia.minedu.sk)
- Individuálny prístup, využitie vizuálnych, multimediálnych a interaktívnych pomôcok. (podporneopatrenia.minedu.sk)
- Jazykovo podnetné školské prostredie – knihy, komunikácia, hry, aktivity podporujúce jazykový rozvoj. (podporneopatrenia.minedu.sk)

---

2. Poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy cieľov, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní

Popis opatrenia:

- Podľa § 145a ods. 2 písm. a) školského zákona školy môžu prispôbiť vyučovanie tak, aby reflektovalo individuálne potreby, schopnosti, možnosti, nadanie alebo situáciu žiaka. (podporneopatrenia.minedu.sk)
- Úpravy môžu byť v rôznych oblastiach: vo výučbových cieľoch (čo sa od žiaka očakáva), vo vyučovacích metódach (napr. multisenzorické, projektové, kooperatívne metódy), vo formách (individuálne, skupinové, mimo triedy), v prístupoch a podmienkach vzdelávania. (podporneopatrenia.minedu.sk)

Prečo môže byť relevantné pre žiakov cudzincov:

- Umožní zohľadniť jazykovú bariéru, odlišné tempo učenia sa a kultúrne rozdiely pri výučbe.
- Pomôže prispôbiť spôsob výučby tak, aby bol prístupný aj tým, ktorí nemajú rovnakú výchovno-vzdelávaciu predhistóriu ako väčšina žiakov (napr. deti prichádzajúce zo zahraničia, s iným vzdelávacím pozadím).
- Podporuje inkluzívne vzdelávanie — výučba a hodnotenie sa prispôbuje individuálnym možnostiam žiaka.

Odporúčané aspekty realizácie:

- Diferencovanie cieľov vzdelávania podľa úrovne a možností žiaka. (podporneopatrenia.minedu.sk)
- Používanie rôznych metód vyučovania (vizuálne pomôcky, skupinová práca, projektové vyučovanie, diskusie, praktické činnosti), rôznych foriem práce (individuálna, skupinová). (podporneopatrenia.minedu.sk)
- Priebežná spolupráca školy s rodinou, školským tímom, prípadne s externými odborníkmi — v prípade cudzieho jazyka alebo kultúrnych ťažkostí. (podporneopatrenia.minedu.sk)

---

3. Zabezpečenie doučovania alebo cieleného učenia na dosiahnutie najvyššieho individuálneho kognitívneho potenciálu dieťaťa/žiaka

Popis opatrenia:

- Podľa § 145a ods. 2 písm. f) školského zákona je možné poskytovať doučovanie alebo cielené učenie pre žiakov, ktorí sú neprospievajúci, zameškali vyučovanie, majú ťažkosti s dosahovaním štandardov, alebo potrebujú dohnanie látky, prípravu na komisionálne skúšky, či individuálnu podporu pri učení.
(podporneopatrenia.minedu.sk)
- Toto opatrenie sa dá využiť pre predmety všeobecné aj odborné, praktické vyučovanie alebo profilujúce predmety. (podporneopatrenia.minedu.sk)

Prečo môže byť relevantné pre žiakov cudzincov:

- Pomôže kompenzovať zameškané učivo — napríklad ak žiak prechodom zo zahraničia premeškal časť vyučovania, alebo z dôvodu adaptácie školy.
- Umožní individuálnu podporu, čo je často potrebné, keď žiak potrebuje čas navyše na porozumenie, osvojovanie jazyka, adaptáciu.
- Znižuje riziko zlyhania alebo predčasného odchodu zo školy kvôli jazykovým alebo adaptačným ťažkostiam.

Odporúčané aspekty realizácie:

- Poskytnutie doučovania podľa individuálnych potrieb — môže byť mimo bežných vyučovacích hodín, v menších skupinách alebo individuálne.
(podporneopatrenia.minedu.sk)
- Priebežné monitorovanie, hodnotenie pokroku, flexibilita pri úlohách — najmä po začiatku štúdia alebo pri adaptácii.
- Spolupráca s triednym učiteľom, školským tímom alebo asistentom (ak je k dispozícii), a v prípade potreby aj s poradenskými centrami.

---

4. Činnosť na podporu sociálneho zaradenia

Popis opatrenia:

- Podľa § 145a ods. 2 písm. j) školského zákona je cieľom tohto opatrenia vytvorenie takého školského prostredia, v ktorom sa každé dieťa/žiak — bez ohľadu na pohlavie, etnický pôvod, jazyk, zdravotný stav, sociálny status či iné rozdiely — cíti rešpektované, oceňované, má rovnaké príležitosti a môže sa plnohodnotne zapojiť do života školy. (podporneopatrenia.minedu.sk)
- Opatrenie môže byť realizované individuálne, skupinovo alebo komunitne. (podporneopatrenia.minedu.sk)

Prečo je veľmi dôležité pre žiakov cudzincov:

- Podporuje ich začlenenie do kolektívu — pomáha predchádzať sociálnej izolácii, pocitu vylúčenia, xenofóbie.
- Vytvára inkluzívne prostredie, v ktorom sú oceňované rozdiely (jazykové, kultúrne, sociálne), čo uľahčuje adaptáciu a podporuje pocit bezpečia a prijatia.
- Môže významne podporiť emočnú a psychickú pohodu — dôležité najmä pri deťoch s migráciou, traumami alebo z náročných rodinných situácií.

Odporúčané aspekty realizácie:

- Implementácia programov na podporu súdržnosti a začlenenia — napr. „buddy“ programy (rovesnícka podpora), komunitné a skupinové aktivity, úlohy podporujúce spoluprácu a vzájomný rešpekt. (podporneopatrenia.minedu.sk)
- Priebežná komunikácia medzi učiteľmi, komunitou, rodinou a žiakmi, otvorený dialóg o kultúrnej a jazykovej rôznorodosti.
- Prispôsobenie školského prostredia a aktivít tak, aby zohľadňovali rozmanitosť, a aby zahrnovali deti s rôznym zázemím rovnako.

---

5. Poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých deťmi alebo žiakmi

Popis opatrenia:

Toto podporné opatrenie umožňuje prispôbiť **obsah vzdelávania** aj **spôsob hodnotenia** tak, aby čo najlepšie reflektovali individuálne potreby dieťaťa alebo žiaka. Úpravy sa môžu týkať rozsahu učiva, náročnosti, výberu tém, spôsobu prezentácie učiva (napr. vizuálne, praktické, zjednodušené texty), a tiež samotného hodnotenia — teda toho, *ako* a *čo* sa hodnotí. Hodnotenie môže byť napríklad slovné, môže zohľadňovať individuálny pokrok, môže sa upraviť časová dotácia alebo forma preverovania.

Cieľom je zabezpečiť, aby vzdelávanie bolo primerané možnostiam žiaka a aby hodnotenie spravodlivo odrážalo jeho reálny pokrok, schopnosti a podmienky.

Prečo môže byť relevantné pre žiakov cudzincov:

- U žiakov cudzincov je bežné, že jazyková bariéra sťažuje porozumenie celému obsahu učiva — jeho úprava znižuje riziko zlyhania nie kvôli obsahu samotnému, ale kvôli jazyku.
- Prispôbením obsahu vyučovania môže škola umožniť žiakovi postupné zapájanie sa do výučby podľa jeho úrovne ovládania slovenského jazyka.
- Úprava hodnotenia zabezpečí, aby žiak nebol hodnotený rovnako ako rovesníci, ktorí ovládajú jazyk bez obmedzení — čím sa podporí spravodlivé, inkluzívne a motivujúce hodnotenie.
- Podpora znižuje stres, zvyšuje šancu na úspech a zlepšuje adaptáciu žiaka na nové vzdelávacie prostredie.

Odporúčané aspekty realizácie:

- **Redukcia alebo modifikácia učiva:** zjednodušiť texty, vybrať kľúčové učivo, používať vizuálne, názorné a praktické formy.
- **Používanie špeciálnych didaktických pomôcok:** obrázky, prehľadové schémy, grafické organizéry, pracovné listy s jednoduchším textom.
- **Úprava spôsobu hodnotenia:**
  - slovné hodnotenie,
  - hodnotenie procesu a progresu,
  - nižšia náročnosť jazykových výstupov,
  - obmedzenie písomných foriem, viac ústnych alebo praktických výsledkov,

- flexibilná časová dotácia na skúšanie.
- **Individualizácia cieľov učenia:** nastaviť realistické, dosiahnuteľné a postupne sa zvyšujúce ciele podľa schopností žiaka.
- **Priebežná komunikácia s rodinou a podporným tímom:** aby boli úpravy konzistentné, efektívne a podporené všetkými aktérmi.
- **Zahrnutie úprav do individuálneho vzdelávacieho plánu (ak škola používa IVP),** aby boli zrozumiteľné, transparentné a pedagogicky odôvodnené.